

ELŐFIZETÉSI DIJ HELYBEN:

Egész évre . . . 8 frt = 16 kor.
Fél évre . . . 4 frt = 8 kor.
Negyedévre . . . 2 frt = 4 kor.

Vidékre 1 frttal több

SZABADSÁG.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-
HIVATAL

I. kör, Damjanich-utca 118. szám.

Ugy a kézirat ok, mint a hirdetések
ott vésztetnek fel.

«Nyilttér» sora: 15 krajczár.

HIRDETÉSI DIJ: Egész oldal 10 frt. Fél
oldal 6 frt. Negyed oldal 5 frt.Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári
illeték fizetendő.

Megjelenik minden szerdán.

Egyes szám ára: 15 kr.

Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr.
és a kincstári illeték számítottik.Csak bérmentes levelek fogadtatnak el s kéz-
iratok nem adatnak vissza

Próba gödröket ásott okos hatóságunk az új temető részére elkészített drága területen legközelebb. Az eredmény kielégítő. Egy méternyi mélységben több ugyan a víz, esti 6 óráig a gödör félig megtelik, másnap reggelre pedig színig áll a kutnak használható próba sír gödör vízzel. Ez már csak böles hatósági gondolkodás! A kikat ide temetnek, azok még tetszhalottak sem lehetnek, mert elföldelés nélkül is megfuladnak a patkzó vízben. A mit mi megjósoltunk: az bekövetkezett, a ki nem hiszi nézze meg maga.

Bunyevácaink mozgalma Szabadkán.

II.

Mi azt hisszük, hogy az eddigi tanítási rendszer teljesen megfellt a népnevelés követelményeinek, mert hiszen néptanítóink jó része és papjaink és kevés kivétellel törzs gyökeres bunyevác családok gyermekei és minden-

bunyevác nyelv iskolai tanítása nélkül megtanultak magyarul, és végeztek iskolát.

Hát ha a mai tanítási rendszer nem jék, akkor ezek az urak hogyan jutottak okleveleikhez magyarul és hogy jutottak magyarul papi reverendához is?

Ne mondja tehát azt nekünk senki, hogy a bunyevác gyermekeket csak bunyevác nyelven lehet és kell tanítani mert az nem igaz, mert ez állítást Szabadka város eddig rép nevelése is megcáfolja. Csukva áll markuk azoknak az uraknak a kik a bunyevác nyelvet tannyelvő akarják emelni, de a kérdés sokkal nagyobb sem hogy egy marokba szorítható lenne, s így bármennyire takargatják is céljaikat, nem más az mint merénylet néhány igazgató részéről ugy a csendes bunyevác nép mint a magyarság együttes békéjének szét robbantására,

Ezek az agitátorok 1200 bunyevác állítólagos aláírásával kérelmet is intéztek a ministeriumhoz, hogy a bunyevác nyelvet iskolai tannyelvén becsempészni engedjenek, de mi hisszük, hogy a magyar kormány tagjainak lesz annyi tapintata, hogy ezeknek az agitátoroknak körmükre üssön.

A szabadkai rendőrség most már csakugyan páratlanul áll vagy fél Európában. Négy alkapitánya van, mind a négy hanyagság miatt fegyelmi vizsgálat alá került, maga a rendőr kapitány pedig gazdasági és pénzügyi kérdések megoldásával foglalkozik. A kapitánysági ügyeket Augusztus 1-től valószínűleg már a pandurok fogják vezetni.

Városi közgyűlés.

Szabadka szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1896. évi július hó 18-án d. e. 10 órakor a „Pest város“-hoz cim-

TÁRCSA.

Kiállítás és kiállító.

VII.

Tovább haladva a csoportokban, a szegedi kamarai kerület kiállítóit megtaláljuk a nyolcadikban is, sőt annak a bányászatot és kohászatot feltüntető kiállítói között is van egy: Zsoldos Ferenc szentesi gépészmérnök, aki ártézi kutak furására szolgáló forgó lemezt és egy ártézi kut agyag rétegeit mutatja be.

A nyolcadik b) csoportban van a vas és fémipar. Ennek és az építő ipari csoportnak befogadására külön esarnok épült, mely külső díszéről is megkapó benyomást tesz, tartalmára pedig egyik legszebb és leggazdagabb részlete az országos fárlatnak.

Maga a VIII. b) csoport még ismét két alosztályra van elválasztva. Egyikben vannak a lakatos, kovács, késes, kardműves, kőszűrős munkák, tűzmentes szekrények és fegyverek, másikban a bádogos, rézműves munkák, orosz-cikkek, kézi szerzőszámok és egyéb fémipari cikkek.

E csarnokban a két alosztályba tar-

tozó tárgyakat összefoglaló szép gyűjteményes kiállítása van a szegedi iparosoknak, elhelyezve két nagyszekrényben, állványokon és asztalon.

Résztesznek e gyűjteményes kiállításon: Benkőczy Pál lakatos egy rendkívül díszes függő lámpával, asztallal és albummal, melynek címlapján Árpád vezér paizsra emelése van kivésve: Schwarz Rudolf városi széképület mintájára készült madárházzal; Kónya György lakatos egy függő lámpával, Beller Sándor, Bokor Nándor, Dosztig Ferenc, Deutsch Mór, Sziráki József késesek remek szegedi bieskák. Szaller Alajos reszelővágó Hódács János hintórészlettel, Császár József, Molnár Márton, Kohn József lakatosok és a szegedi vas- és fémipari szövetség.

Bejelentve lényegesen nagyobb kiterjedésben volt ez a gyűjteményes kiállítás, de a sorakozott iparosok közül többen visszaléptek.

Résztesznek még ebben a csoportban Szegedről és a kerületből a következők: Reliezki Károly (Zenta) takaréktűzhelylyel, Fényi József (Zenta) kályhával- Ivtiz Ferenc petrovozzellói géplakatos ko-

vásolt vasmunkával, Olajos Vince és Özvegy Mihály zentai kovácsok, Sziráki János szegedi műkéses, Börcsök István zentai bádogos papagálykalitkával, Mayer József bajai rézműves konyhafőlszerelésekkel, Marek Nándor (Apatin) kötélgyártó műszerekkel, melyek koresettek, Freuer József (Kula) bádogos munkákkal.

Külön említést érdemel e csoportban a kerület két jelentékeny kiállítója. Az egyik Bartek Károly szabadkai rézműves, akinek feltűnést keltenek következő versenyképes cikkei: egy pálinkafőző kazán, gőzfőző készülék, fürdővíz melegítő kályha, kávéfőző gép és többféle konyhaeszköz vörös rézből.

Saját gyártmányaiból egész kis pavillont vitt össze Weisz Ferenc sodronyszövet fonat, szitaáru és matracgyára Ujvidékről. Ez már valósággal mintaszerű kiállítási kollekcója egy életrevaló gyárnak, mely a versenyképes cikkeknek egész sorozatát mutatja be és bizonyára a kiállításon is terjeszteni fogja vevőkörét.

A gépipar kilencedik csoportjában következő iparosok képviselik a kerületet: ifj. Emjeh Dániel (Cservenka) malombarendező gépekkel, Gangl Mihály (Csajdobra) ekével, Glöckner József sze-

zett szálloda nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott, a következő tárgysorozattal:

Belügyministeri rendelet az 1896 évi XIV.—XXII. tokkok meghirdetése tárgyában. Belügyministeri leirat a kórházi ágyneműek átvétele tárgyában. Földművelési ministeri leirat a földműves iskola felállítására vonatkozólag. Belügyministeri körrendelet postai pénz és értéküldemények kézbesítése tárgyában. Belügyministeri leirat a közkórházi villamvilágítás tárgyában. Tanács javaslata Szilágyi András kérvénye utcaszabályozás folytán nyert közterület megváltása iránt. Tanács javaslata Szádeczki Antal hasonló kérvényére. Tanács javaslata Galambos Antal hasonló kérvényére. Tanács javaslata özv. Galambos Lajosné hasonló kérvényére. Tanács javaslata Zélits Márton hasonló kérvényére. Tanács javaslata a földműves iskola költségeinek mikénti fedezése tárgyában. Tanács javaslata a „Mária Valéria“ kórházban szükséges mázoló és szobafestő munkákra tartott árlejtés jóváhagyása tárgyában. Tanács javaslata a kórház felülvizsgálatáért járó díjak megszavazása tárgyában. Torda-Aranyos vármegye körirata a földadó leszállítása ügyében intézett felirat pártolása iránt. Zólyom vármegye körirata az anyakönyvvezetés egyszerűsítése tárgyában intézett felirat tárgyalása iránt. Ifj. b. Vojnics Sándor önk. tüzoltó testület elnök kérvénye a millenniumi versenyekre adandó segély megszavazása iránt. Verner Rezső kérvénye lakosítása iránt. Bulyovesits Lukács kérvénye két havi szabadság megadására iránt.

A közgyűlést Schmausz Endre főispán nyitotta meg, alig néhány bizottsági tag jelenlétében, a mi fölött ez időszert nem is lehet csodálkozni mert földműves gazdáinknak ha egy kis szép idő beköszönt minden perere szükségük van, hogy terményeiket betakarítsák. A tárgysorozat eléggé sovány, s alig is tudhatja az ember mi szükség volt rendkívüli közgyűlés megtartására. A tárgyalás simán lepergett és a tanácsi javaslatok elfogadtattak.

gedi selyemfestő és vegytisztító egy saját találmányu, szabadalmazott mosó és facsoró géppel, melyről a hozzáértők nagy elismeréssel nyilatkoznak. Bulkesz község egy rostát állit ki, melyből nagy tömegek készülnek e községben a keleti tartományokba való kivitelre, ifj. Hajdu János szentesi gépműhelye egyes és kettős ekéket, Hetzel Jakab és fiai ujsóvei bádgosok konkolyozó gépet, Jeszenovics Miklós szabadkai gépépítő ártézi kut — más kut, vízvezetési és kerti szivattyukat magas nyomásu, és emelő szivattyukat, Kocsák János szabadkai lakatos egy saját találmányu eszközt a gőzkazán sorcső tisztítására, Lukács János petrovaszellói kovácmester furógépet, ekét és eketaligát, Redlich, Ohrenstein és Spitzer újvidéki gyáros cég malomköveket, melyekből másfél millió értékű kivitele van Németországba, Szejcoba, Belgiumba és a keleti államokba. Reichlinger Gyula ókanizsai gépész és malomtulajdonos saját találmányu ellenőrző gépeit, Reisz Péter (Gajobbon) mészfejtőgépet és herefogót, Steh

Az új kórház villamos világítását a ministerium megengedte s így annak be rendezéséhez mielőbb hozzá is kezdenek, az ugyan ott szükséges és már beszállított viaszkos vászuak átvételét közgyűlés megtagadta és utasitva lett a vállalkozó, hogy jobb minőségű anyagokat adjon.

A földművelési iskola építkezése és megnyitása ismét halasztást szenved, mert az arra vonatkozó szervezeti szabályzatok a ministerium nem fogadta el és így a pótlás végett az arra hivatott közegnek vissza adadni rendeltetett. Nagy szellemi szegénységre mutat az törvényhatóságunknál, hogy a szakreferensek több ízben képtelenek a ressortjukhoz tartozó javaslatokat elkészíteni. Így van ez a földműves iskola kérdésénél is, mely ügyet nyakába varták a rendőrkapitánynak holott az saját hivatalában is úgy össze van keveredve alkaptány munka szeretete miatt, hogy ma-holnap nyakába zudul a rendőri teendők összessége, s aztán ő is bezárhatja a boltot. Ha már nem tudnak önállóan dolgozni, lehet volna egy kis tanulmány utra szokás szerint néhány száz forintot elkölteni, s aztán egy más hasonló intézet szabályzatát lekellet volna egyszerűen másolniok.

Egyébként az építkezési költségekre szintén a mai rendszer szokása szerint hosszabb lejáratu kölesön felvétele határozatott.

A kórház festészeti munkálatai 2141 frt 60 kr. költség mellett Blaskovich Mihály jó nevű festőnknek adatott ki.

A tárgysorozat többi része: tudomásul vétetett, vagy a tanácsnak kiadott a néhány telek szabályozás iránti kérelem megadatott, két miniszteri tisztviselő 500 frttal megajándékozott, és aztán a közgyűlés feloszlott.

Szabadka város azon polgárai, a kik közügyekben szerepelni szoktak, az utolsó pár év tized alatt nagyon rákaptak a városi házi pénztár terhére tanulmány-utazni vagy deputatiozni. Annál kellemesebben érint bennünket az a

István (Zenta) ekéket, Szabó József ókanizsai géplakatos kicsinyített gőzgépet, Török Bálint és Tóth Sándor és fiai (Hmvasárhely) ekéket és más gazdasági gépeket, Winkler István palánkai gépész egy gabonatisztító gépet.

Különös említést érdemel a gépesarokban Zikmund és társa újvidéki gépgyárának és vasöntődjének kiállítása mely teljesen versenyképes kivitelben és árban mutat be két vetőgépet, egy három kukorica-morzsoló gépet.

Műszerek és tudományos eszközök képezik e csoportban a másik osztályt, melyben résztvesznek: Bilieki Károly zentai géplakatos tizedes mérleggel, Gruber D. L. szegedi műorás egy miniatür toronyóra szerkezettel, mely a Shwarz bádgos által készített bádog-városháza tornyában van elhelyezve és a legnagyobb szabattalossággal működik, László Márton apatini mülakatos mérlegekkel és Müller János óbecsei toronyórákészítő három toronyórát.

tény, hogy a nemzet Munkácsi ezredőves nagy ünnepére a Budapestről elindult diszes nagy közönség sorai között Vermes Béla egyetlen szabadkai ember nevét is ott találtuk. A Munkácsi ünnepségek részleteiről az országos napilapok bőven referálnak, ajánljuk azok értesítéseit olvasóink figyelmébe.

Négy napi kedvezményes tartózkodás a kiállításon.

Az iparosok csoportos kiállítási utjának rendezői közül többen fordultak a kiállítás igazgatóságához azzal a kéressel, hogy a kedvezményes budapesti tartózkodás idejét két nap helyett négyre terjessze ki. Az igazgatóság, mivel ez a dolog nehézségekbe ütközött, megtagadta volt a kérés teljesítését. Legutóbb a kiállítás szegedi kerületi bizottsága újította meg és indokolta a kérést, kifejtvén, hogy 48 órai tartózkodás mellett a főbrándulás célja, tudniillik a kiállítás alapos megtekintése vagy éppen tanulmányozása el nem érhető. A szegedi kerületi bizottság azt kérte tehát, hogy kerületében és egyáltalán az iparosoknak, ipari munkásoknak és kereskedőknek, főbránduló csoportjaira nézve a négy napi kedvezményes tartózkodás lehetővé tétessék, mivel ennek teljesítése jelentékenyen előmozdítaná épp azon szerényebb anyagi helyzetű iparosok és kereskedők csoportos utazásait, akik különben el nem juthatnak az országos tárlatra és kikre pedig a kiállítás tanulságai a legnagyobb értékkel bírnának. Erre az átiratra ma érkezett meg a szegedi kerületi bizottsághoz a kiállítási igazgatóság válasza, mely szerint nincs kifogása az ellen, hogy a főbránduló iparosok a már megállapított kedvezmények biztosítása mellett négy napig időzhessenek a fővárosban. A négy napra szóló jegyfűzetek személyenként 2 frttal drágábbak, ami azt jelenti, hogy a legtávolabb XIV-ik zónából főbránduló csapatok tagjainak a Budapestre és vissza való utazás, négy napi teljes ellátással 8 frt 70 kr. helyett 10 frt 70 krba kerül. Remélhetőleg immár tömegesen igénybe fogják venni az érdekeltek ezt az értékes kedvezményt, mely minimális költséggel négy napi budapesti tartózkodásra és a kiállítás alapos tanulmányozására nyújt módot.

CSARNOK.

A peches börziáner.

Én vagyok a világ legszerencsétlenebb börziánere. Amire én spekulálok, az mind leszáll. Leszáll a buza, esik a szilvaiz, próbáltam libatollra spekulálni — az is leszállt.

A ördögbe is, a vagyonom fele „leszállt“, imigyen, elhatároztam tehát, hogy ezentul Ballon Captifra fogok spekulálni. A spekulációm talán csak biztos lesz, mert a Ballon Captif folyton fel-száll. És valahányszor fölszáll,

mindig nagyszámu közönséget visz magával és valahány ember fölszáll, annyi korona fogja a zsebemet gazdagítani.

Szóval az ötlet végtelenül tetszett. Mily szép dolog is lesz az, itt hagyni a ronda, prózai földet és magasabb régiókba szállni föl, magammal emelve egy embersokaságot. A számításom is biztos alapokon látszott nyugodni.

Ugyan ki sajnálna egy koronát azért a gyönyörűségért, hogy a négyszáz méter magasságu semmiből nézze le a világot.

Aztán hányan és hányan lesznek, kiket az uton kap elő a záporosó. Azok majd, mint az én Ballon Captifomra fognak tolni, mely az esőt árasztó felhők fölé fogja őket emelni, ahol meglesznek mentve a megázástól. Számítok az öngyilkosok jóindulatára is. Szébb és biztosabb halált nem találnak, mint a végtelen magasságban ringatózó Ballon Captifról.

Publikum miatt nem is aggodtam, hozzáfogtam tehát a nagy masina elkészítéséhez. Miután készen volt a Ballon Captif, a legénységet szerveztem össze. Magamat megtettem légnagynak; mellém egy légkapitányt szerződtettem. Kipróbált, bátor sőt vakmerő hajós. Hatszor tette meg már az utat Dunaföldvártól Titelig. Léghajón ugyan még nem ült soha, de elméletben már tökéletesen beavattam a léghajózás titkaiba. Kormányosom is volt. Elszánt fickó, folyton bagózott. Kormányozni ugyan nem tudott, de ez fölösleges is lett volna, mert a Ballon Captif nem volt kormányozható léghajó. Hozzávéve még a pompás egyenruhákat, a legénység páratlan fegyelmességét, azt a katonás magatartást, melyet minduntalan tanusítottak, — mondhatom, jó kedvvel néztem vállalatom megindítása elé.

Kivülem még egy tüzoltó és egy kéményseprő néztek várakozással a nagy nap elé.

Elérkezett végre a premiére ideje. A nagy léggömb büszkén himbálódzott a nyári szellőben és a kosárban büszkén csillogtatta B. C. monogrammos rézgombjait a legénység. Én az izgatottságtól és meghatottságtól remegő tudóval adtam meg az indulási jelt.

Lassan, méltóságosan emelkedett a léggömb fölfelé . . . fölebb . . . fölebb . . . fölebb . . .

. . . aztán egy recsenés halatszott és a Ballon Captif rohamosan esni kezdett. Leszállott, mint a hogy leszállott eddigi spekulációim tárgya mind, a buza, szilvaiz és libatoll.

Mamuzsich Lázár polgármes-

ter szilárdan megüli a polgármesteri széket, de ha én nem spekulálnék ráfogadni mernék ő is leszállana !!

(Ne.)

Országos nemzeti szövetség melynek célja, Emberiséges és hazafias gondolkodást és érzést terjesztő napi — és párt politikától, vallás és nemzetiségi — és osztálykülönbségtől független szervezett útján, közremunkálni a társadalmi egységet és rendet zavaró okoknak és ezek hatásainak megszüntetésében, a napokban tartotta meg első ülését Bpsten, melyről esetleg a jövőben emlékezünk meg.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

Halmay Imre. a pöstyéni fürdő igazgatóságával szerződést kötött, s f. é. augusztus hó 1-ével kezdi meg működését. A fürdő-igazgatóság a gyógyalapból 500 frttaságelyezi a szintársulatot, és a színasz egyelőre intézett átiratában felcmlíti, hogy bár érzékeny azon pénzbeli áldozat, szivesen hozzák meg azt, mert keresték a módot hogy em: hazai fürdőben, hol $\frac{2}{3}$ -ad külföldi vendég időzik legalább egy időszaban a nagy ar művészetnek tér nyitassék.

A nők pártja mindig a leghatalmasabb párt volt és marad és a «Képes Családi Lapok»-nak fennállása óta mindig a bájás és kedves nők fokták pártját, illetőleg előfizetőinek nagyobb számát mindig nők képezték, de a férfiak is mindenkor szives buzgalmat tanusítottak e lap iránt és ezt a «Képes Családi Lapok» mindkét oldalról megördemli, mert úgy a nők, mind a férfiak számára jó és érdekes olvasni valót nyújt minden egyes számában. E számokban jefes közlemenyeket hoz: Bomoki B. tól, Kampérta Gizától, Zombori Gedőrdől, Krudy Gyulától, K. Kovács Laurától, Gyarmuthy Zsigánétól, Ifj. Maderspach Sándortól és Havassy Honától. A «Képes Családi Lapok» szorakoztató és változatos tartalma mellett is a legelőcsőbb képes heti lap. A kiadóhivatal Budapest, vadász-utca 14. sz. alatt saját hazában letezik.

Santa Lucia bájos olasz dal — melyet az oly népszerűségére vergődöt olasz népénekesek «Ös-Budavára» és «Konstantinápoly»-ban naponta előadnak — az egyik zeneszáma a kedvelt «Zenélő Magyarország» zongora zenemű folyóirat júli 16-iki XIV. számának. Ezen kívül még a következő 3 szép zeneművet hozta a füzet mint «Vólnék madár» műdal — mint mutatvány Zayzonné «Üdvözet Erdélyből» című műdal füzetből — Iványfi J. «Betagyott a Tisza vize» magyar dal — és Wagner Richard híres Tannhäuser indulóját. Csak gondolkodó zenészek és zeneműértők tudják méltányolni, mely értékes zenemű anyagot és mennyi szépet ad e páratlan szép zenemű folyóirat egy-egy füzetében csekély 20 krért előfizetőinek. Ily tartalom gazdag füzet 6. jelenik meg — minden füzet 10—10 oldal zenével — egy évnegyedben, s egy évnegyedi előfizetési ára a «Zenélő Magyarország»-nak 1 frt. Előfizethetni most a Julius. — Szeptemberi évnegyedre a «Zenélő Magyarország» kiadóhivatalában Bpest, VI. Csengery utca 62. sz. a., honnan mutatványszámot bárki kérhet.

Az ezredéves kiállításra a következő hetekben, hónapokban még minden vidéki hölgy felrándul Budapestre, hogy élvezze az ezer év dicsőségét. Ez utra fel kell szerezni a ruhatárakat és nagy gondot ad a divat kérdése, mert elmúltak az idők, mikor a vidéki hölgyek falusias öltözeteikben jelenthettek meg a főváros utcáin. A mai társadalom megkívánja, hogy a vidéki hölgyek is kifogástalan öltözetekben forogjanak a kiállítás területén és chik-es ruháik semmivel se maradjanak hátra a főváros hölgyek

köntöse mellett. Ellenkezőleg izléses és elegáns öltözeteikkel kell hogy felköltség a fővárosi hölgyek figyelmét is. S milyen könnyen tájékozhatják magukat a vidéken lakó hölgyek is a „legujabb“ és „legjobb“ felől, mit a divat ujat és szépet naponta felkarol, ha «az évszak» elegáns és szép divatmintái után készítik vagy készíttik ruháikat. Nincs titka a divatos, jóízlési, olcsó és célszerű öltözködési kérdésnek, melyet «az évszak» célirányosan meg nem oldana. Azért, mint legjobb tanácsot csak azt ajánlhatjuk, rendeljek meg maguknak a legelőcsőbb, legszebb és a legujabb divatot mindig legelsőnek közlő divatlapot: «Az évszak»-ot, mely a női divaton kívül felkarolja a fehérnemű (patyolat) és gyermekdivatot is. Megrendeleseket a lapra elfogad a kiadóhivatal, Budapest, VI., Király-utca 110., minden fővárosi és vidéki könyvkereskedés, továbbá minden postahivatal. Ara egész évre csak 4 frt. negyedévre 1 frt. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra szivesen küld.

HIREK.

— Egy gazdálkodó vámőr, a ki nem is annyira gazdálkodik mint inkább garázdálkodik, ellen érkezett panasz szerkesztőségünkhöz. Ez a nevezetes ember Pertics Jakab voina, a ki Mamuzsich Lázár polgármesternek rokona, de barátja is, így szolgai minőségében is mindent megengedhet magának. Örízete alatt van egy boglya városi széna össze rakva. Erre juhászokat ereszt birkáik és szamaraikkal, földet, homokot 10 kr. vámdíj szedése nélkül át ereszt egyeseknek a sorompón, ok nélkül mély árkot huzatott a vámház közelében, s a földet a városban fekvő házához hordatta és használta el. Panaszra menni senki nem mer a polgármesterhez, mert Pertics azzal végzi szavait, mehetnek akár hová. nekem jó barátom a polgármester, nem fog parancsolni. Polgármester ur! nem ártana talán egy kis vizsgálatot ejteni az ilyen pajtások ellen is.

— Emberi állatokról fekszik előttünk három értesítés is. Nizner Rudolf v. kosztos vasárnap d. u. az általa lakásul használt kis munkás bódében, mely a régen ugy nevezett nagyréten fekszik, egy 12 éves leány gyermek ellen merényletet követett el, s tartózkodási helye ma nem ismeretes; a második ehhez hasonló eset, Topolyán történt egy 9 éves leányka ellen. A tettes egy ottani suhanc, Pataki Károly, a ki azonban ma már a szabadkai kir. ügyésség börtönében ül. A harmadik lelketlen eset Zentán esett meg, a hol a tettes Kokonovics Annán eset meg először életében, s aztán e fölötti szegyenében egy ottani kurucsoló asszony tanácsára mütét alá vetette magát, melynek aztán magzata mellett majdnem az ő élete is áldozatul esett. Levan tartóztatva a szabadkai fogházban.

— Veszett kutyák kóboroltak a mult héten városunkban s több embert és állatot megmártak. Az emberek a bpesti „Pasteur“ intézetbe lettek felszállítva, a megmártanak ismert állatok pedig lebunkóztattak. A rendőrség elrendelte a szokásos 40 napi kutya zárlatot. Ez az eredménye annak, hogy a sintér urak csak a belvárosi kutyákra utaznak, s ez az eredménye annak a polgármesteri bunyevác kortesfogásnak, hogy az évek óta jogerőre emelkedett kutya adó szabályrendeletet nem engedi életbe lépni.

— Időjárásunk Szabadkán és környé- az utóbbi napok alatt ismét annyira zivatros és esős lett, hogy az aratás munká-

latokat teljesítő gazdák, tétlenül, kénytelenek vesztegelni. Az asztagok át vannak ázva, csépelni nem lehet.

— A trafik ellen panaszoltunk pár héttel ezelőtt, minek meg lett az az eredménye, hogy egy pénzügyi felvigyázó megjelent lapunk szerkesztőségi irodájában, meg nézte a penészes dohány csomagocskákat s aztán megköszönve az értesítést, re bene gesta távozott, további vizsgálatról azonban nincs tudomásunk.

— Veszedelmes malom tűz ütött ki a múlt héten Sümeghy Ferenc gőzmalomban, s hogy nagyobb kár nem esett, annak az előre vigyázó intézkedésnek köszönhető, hogy a tüzoltó szerek rendben állottak s a személyzet nem vesztette el lélek jelenetét úgy, hogy mire a telefonon értesített tüzoltók a helyszínére értek, a tűz már lokalizálva volt.

— I opással vádolt plébános ügye fűszlik a szabadkai kir. törvényszéknel. Százmán Károly plébános ugyanis temploma környékén 10 darab öreg élő fát kivágatott s azon hitben, hogy azokkal ő rendelkezhetik, a nagy csomó bálvány fákat saját céljaira felhasználta. Nagyon kutymacska módon élhet azonban panaszolt plébános a községi j gyűzővel, mert ez a papot lopás büntette miatt feljelentette. A vizsgálát még elrendelve nincs, de a bűn úgy maga az igatató könyvben már szerepel.

— Evett ivott, aztán kidobatta magát, F. rai Béla Szegedről is körözött fodrász segéd. A fodrász legény betoppant Szemvári István vendéglőjébe a br. Rudics féle Kunetz házba, mikor ott kedvére kimulatatta magát s fizetnie kellett volna, kifordította zsebeit, oda hívta a gyanutlan kormarárost, üres zsebeire mutatva keseregte: *Kincs nincs!* A gavallér mulatozót természetesen kidobták, de a vendéglős család miatt bűnügyi feljelentést is tett ellene.

— Panasz a palicsi rendőrség ellen. A szabadkai kir. jbiróság ftő. osztályánál tegnap panaszt emelt, Miklecsovics Károly szabadkai lakos, hogy Gaál Imre palicsi rendőrbiztos éjfél utáni egy óraker vasárnap, minden ok nélkül megverte, s a csatolt orvosi látlelet szerint rajta könnyű testi sértést követett el. A hivatalos hatalommal való visszaélés miatt az eljárás folyamatba tetetett.

— Apagyilkosságot követett el a múlt napokban a Topolya melletti emusics pusztán Bicskei Marina Péter 18 éves legény. A fiu 10 éves korában árva maradt, apja másodsor is megnősült, s a Péter gyerekek pusztulnia kellett a szülői házból. Elment szolgálni, az apa pedig elégedett új házas felével míg az újabb időben civodás keletkezett közöttük is, s az elzavart fiu között is. Az apa a nevezett pusztán határ csősz lett és épen kerülő utját végezte, a mikor váratlanul elébe toppant Péter fia, akivel újra nagyon össze kaptak. Az egykor elzavart Péter gyerek annyira feldühösödött, hogy a kezében lévő vaslapáttal apját főbe csapta, a ki vesztére lekapta töltött fegyverét válláról s neki szegezte gyermekének. Az apa és fiu élet halálra szánva állott egy másod percig egymással szemben, de a fiu ügyesebb lévén, újabb csapást mért apja fejére, aki elbukott s fiának még két ütése alatt ott a vetések között kiszenvedett. A tettes fiu apja holt testét egy zsákba kötözte s kivitte a legelőre, hol másnap a munkára menő emberek meg is találták és jelentést tettek a csendőrségnek, mely a beismerésben lévő fiut, annak mos oháját, testvérét és 72 éves nagyapját tegnapelőtt reggel megvásárolva kísérte be a szabadkai kir. törvényszékhez.

— Honvédeink fegyver gyakorlatai. Ez évi aug. hó 1-én kezdődnek s a résztvevésre kötelezettek behívójukat is megkapták, sőt a vidékről így Ujvidékről is a honvédek már fegyverben érkeztek meg, hogy a gyakorlatok megkezdéséig pihenőt tartsanak.

— Varga Károly helybeli ügyvéd és érték képviselő Ilona művelt kedves leányát eljegyezte Raichl Ferenc építész, a ki a „Nemzeti“ kaszinó épületének emelésével Szabadkán rövid idő alatt jó hírnévre tett szert.

— Bukvencezett egy loért. Topolyán még a múlt évben dr. Cziráky Gábor ot-tani ügyvéd. Említettük annak idején, hogy a szabadkai ügyvédi kamara fegyelmi vizsgálatot indított ellene, amint pedig most értesülünk, jogerejűleg vád alá is helyeztetett.

— Selyemgubó beváltó hivatalunk, a régi vágó hid helyén csendesen, de elég gyorsan felépül s már megkezdte működését is. Az új épület emeletes, nagy és terjedelmes működési körét azonban még nem lehet pontosan meghatározni, annyit tudunk azonban, hogy a beváltások eddig nagyon szép sikerrel folytak a közel vidékről s most már a szabadkaiak is kezdenek gondolkodni a selyem bogarak hasznos tenyésztése fölött.

— Gyilkossággal vádolt asszony szabadon. Ismertette volt lapunkban annak idején az a rémes eset, hogy Vörösbaranyi Gyula fiatal neje f. évi január 18-án reggel szobájában felakasztva találtatott. Férjét tartóztatták, aki be is vallotta, hogy nejét ő gyilkolta meg, ugyan de sógoronője Bakos Istvánné Klénárd Julis segédlete mellett. A szabadkai kir. törvényszék 1896 mártius 30-án mind a két vádlottat gyilkosságban bűnösnek mondotta ki, s bár Bakosné ellen a szó szoros értelmében semmi bizonyíték nem volt, mégis mindkét vádlottat 15—15 évi fegyházra ítélte. Bakosné fel-lebbezett, a szegedi kir. ítélő tábla hétfői ülésében teljesen felmentette s expertsz levélben elrendelte azonnali szabadon bocsátását. Tehét a több mind fél esztendeig vizsgálati fogságban tartott ártatlan asszony tegnap már szabadon is bocsájtatott.

— Veszély. A Vezuvon sétál a társaság. Egyszerre valaki elkiáltja magát: — Fussunk! Az anyósom a kraterbe esett! A tüzhányó azonnal okádni fog!

— Dr. Horváth Móric elhalt ügyvéd-társunk irodájának ügygondnokaként a szabadkai ügyvédi kamara Dr. Váli Géza ügyvédet nevezte ki.

— A börtönök létszáma hogy mennyire az évszakokhoz van kötve, azt saját megfigyelésünk alapján közölhetjük. Minél nagyobb a tél, annál több a rab, s minél inkább közeledik a („m i n d e n b o k o r s z á l l á s t a d“) nyár évadjja, annál inkább fogyanak. Tegnap lapunk zártakor épen megtekintettük a szabadkai kir. ügyészség fogsá-zának létszám kimutatását, és a lefolyt ez idei 6 hónapról közölhetjük a következőket: Január usban a rabok száma 230—240 között váltakozott. Februáriusban már alább szállott, s a tavasz közeledésével napról napra fogyott a börtön lakók száma. Tegnap reggel a létszám 103 volt a déli jelentés szerint azonban a gyilkossággal vádolt és elítélt Bakos Julcsa kieresztésével 102-re apadt. Ime ilyen befolyása van a kegyeret kereshetőségi évszakok a börtönökre is.

— Meggyönt. A cigányt nagyon bántotta a lelki üdvösség, és gondolta magában, hátha meggyón, talán az Isten megbocsájtja a bűneit. Elmegy a plébániára a szakácsnéhoz jelenteni magát, hogy mondja meg a tisztelendő urnak, hogy ő gyóni jött. „Agyon azs Isten ju napot kívánok tekintetes plébános tesasszony, itt hun van-e kirem sipen azs öspörös plé-

bános ur?“ Menjen csak föl a szobába és azzalkimegy. A cigány megpillantotta csakhamar, hogy a sporherden (tűzhelyen) a káposztás fazékba sonka is föl, gondol egyet és frissen, míg a szakácsné bejön a sonkát kiveszi és a szüre alá dugja, és azzal megy föl a plébános szobájába (a plébános már a templomba volt). Mikor bemegy látja a plébános új kalapját szegen lógni, leveszi és a szüre alá dugja, de mikor jobban körül néz, látja a plébános arany óráját, és azzal is úgy tesz, mint a többi tárgyakkal, most elindul a templomba, de épen akkor a plébános már haza akart menni. Minden jó lélek az istent dicséri. Hát te cigány mit akarsz? Hát kirem sipen gyónni akarok. Nohát gyere ide és mond el, milyen bünt követ-tél el. Kirem sipen esókolom bajuszát, szakalát, láttam, hogy a disznó bement a káposztába, kizavartam, no az még nem nagy bűn. Azután kirem sipen a kalapot is levettem. Az sem bűn, úgy kell, hogy ha valahol a szobába mész, hogy vedd le a kalapot. Jaj kirem, de est nem merem megmondani mert azs már nagy bűn. No csak mond meg azért gyónsz. Elloptam egy arany órát. Ez már bűn, hanem ad vissza a kié, akkor az Isten megbocsájtja bűneidet. Hát itt van plébános ur. Nekem nem kell, hanem ad annak a kié, a kitől elloptad. Hát egyre kinálom kirem sipen de nem akarja elvenni. Nohát ha nem akarja vissza venni, maradjon a tied. Ok us pó k us. Mikor a plébános haza jött panaszodik neki a szakácsné, hogy itt járt egy cigány és a káposztából a sonkát kilopta. Hm hm. Fölmegy a szobájába, látja, hogy az új kalap nincs a szögön, hm, hm. Nézi, hogy hány óra van, de bizony annak is hült a helye. Hm hm. És csakugyan meggyönt.

— Lobkovicz Rezső hg, az itt álmásozó katonaság hadtest parancsnoká vasárnap este Szabadkára érkezett szemlé tartás végett, a herceg a „Bárány“ című szállodában vett lakást s pár napig itt tartózkodik.

— A szabadkai tüzoltók zenekara szombaton esti 7 óraker térzenét adott a „Mária Terézia“ parkban. Az üdülő közönség nagyon szívesen üdvözölte ezt az intézkedést, s elvárható lenne, hogy hetenként két vagy legalább is egy ily séta hangverseny tartassék. Az ezért járó csekély áldozatot meghozhatná hatóságunk is a hatra lévő nyári hetek alatt.

— Az évenként tartani szokott Anna bál palicson e hó 25-én rendeztetik az ott működő zenekar által.

— Rablás az országon. Szombaton este a cséplési munkálatokból öt asszony iparkodott a tanyákról haza felé. A Czöndör féle tanya és a közeli szélmalom közötti ország ut részén két kormos potáju ember álta utjokat s késekkel felfegyverkezve kérdést intéztek az asszonyokhoz; hol jártak? Ezek elmonták, hogy csépelni voltak s most szombat este léven, hazafele iparkodnak. A két rabló erre követelte heti keresményeik átadását, a mi fejenként 3 frt 50 krt tett ki, s azt el is rabolták tőlük. A megrémült asszonyok egy kr. nélkül értek haza övéikhez. Az esetet nem jelentették fel a rendőrségnek s így magán uton mi is csak arról értesültünk, hogy a megrabolt asszonyok egyike Jáger Ferencné (Lotyóné), aki valami Bedzsula féle szőlőben lakik.

Felelős szerkesztő:
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

Nyom. Székely Simonnál Szabadkán.